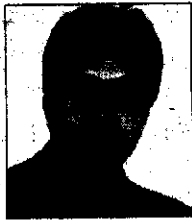

نگاهی به تحولات سیاسی ایران در سال ۱۳۸۳

محمد فتحی

کارشناس مسایل بین الملل

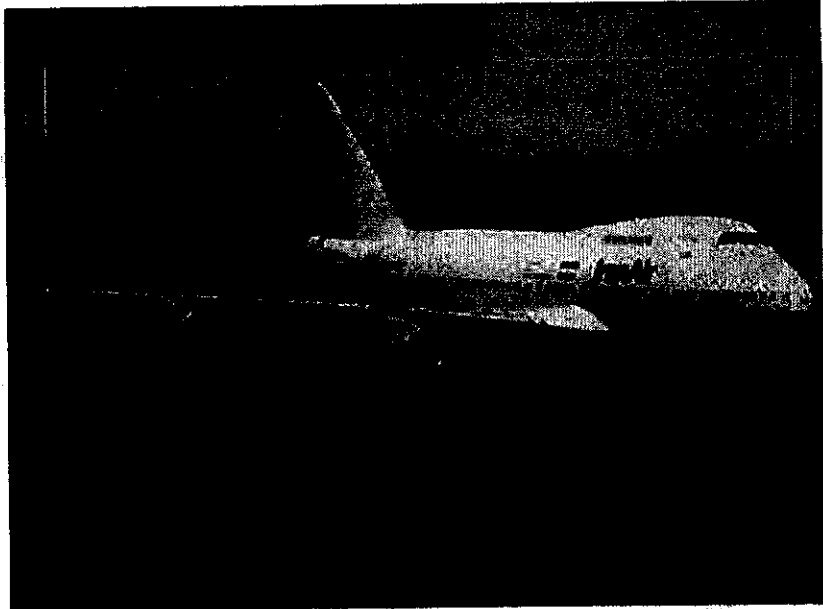
برخی نمایندگان عنوان شده بود با اعتراض مواجه شده و عملادیده شد که آنها به مراتب بیشتر از نمایندگان مجلس ششم از تسهیلات بهره گرفتارند.

جابه جایی مجلس به بهارستان نیز که بارها از سوی جناح راست احداث آن نوعی ولخرجی تلقین شده بود، نشان داد که بسیاری از جناحها و افراد زمانی که به قدرت می رسند شعارها را فراموش کرده و قدم در وادی دیگر می گذارند.

مجلس هفتم که تمامی امکانات تبلیغی را برای بی اعتبار کردن مجلس قبلی و موجه جلوه دادن خود به کار گرفته و حتی به تمه متوسل شده باید در عمل نشان بدهد که قادر به مقابله با معضلات اقتصادی بوده و می تواند رفاه نسبی را در کشور حاکم سازد. هر چند آنچه از این مجلس در سال ۱۳۸۳ مشاهده کردیم صرفاً شعار دادنهایی بود که نشانه ای از رفاه در آن دیده نمی شود. به طور مثال بازگشت به دوران کوبنیسم و کوبنی کردن بنزین، آرد نان و امثالهم و یا اجباری کردن چادر خواسته می مردم نیست. به همین دلیل اگر این مجلس می خواهد موفق باشد باید به خواسته مردم و جامعه توجه کرده و همراه و همگام با آنها به پیش برود.

تهدیدات آمریکا

دومین دوره ریاست جمهوری جورج بوش در آمریکا با تشدید حملات واشنگتن به ایران همراه بود و رئیس جمهوری آمریکا به همراه دیک چنی معاون خود و خانم رایس وزیر خارجه جدید این کشور بارها در سخنانشان علیه تهران موضع گیری کرده و اتهاماتی را متوجه ایران

ایران به زاین اسلامی این ذهنیت را به وجود آورده بود که هدف مجلس حل مشکلات معیشتی مردم است اما در ادامه مشاهده شد که آنها با استیضاح وزیر در حقیقت در صدد انتقام جویی از قوه مجریه بر آمدند که در این رابطه می توان به استیضاح احمد خرم وزیر راه و ترابری و تلاش برای استیضاح وزیرای کشور و آموزش و پرورش اشاره کرد که عاقبت با نامه رهبر انقلاب این روند متوقف شده و استیضاح های سیاسی که سدی در برابر تعامل مجلس و دولت بود خاتمه یافت. روزی یکی از اعضای اکثریت مجلس هفتم گفته بود که این گروه برای هر معضل و مشکلی راه حلی دارد. ولی در مدتی که از فعالیت مجلس گذشت مواجه با راه حل اصولی برای مشکلات کشور نبودیم. حتی طرح تسهیلات رفاهی نمایندگان که از سوی

تهدیدهای آمریکا علیه ایران با آغاز دومین دوره ریاست جمهوری بوش شدت گرفت

ایران سال ۱۳۸۳ را با تمامی خوشی ها و ناخوشی ها پشت سر گذاشت و قدم به سال جدید نهاد. سال جدید در شرایطی آغاز شد که بسیاری از مسایل بفرنج داخلی و بین المللی در ارتباط با ایران باید در این سال حل و فصل شده و پی گیری شود. به همین دلیل این سوال مطرح است که آیا سال ۱۳۸۴ سال موفقیت های ایران خواهد بود و یا فرصت سوزی ها و از دست دادن موقعیت ها در این سال نیز گریبان ما را گرفته و مشکل ساز خواهد شد؟

در سال گذشته مسایل تلخ و شیرین بسیاری را مشاهده و تجربه کردیم که پرداختن به هر یک نیاز به نگارش مقالات طولانی دارد. به همین دلیل ناگزیر به بررسی تعدادی از آنها به صورت اختصار می پردازیم.

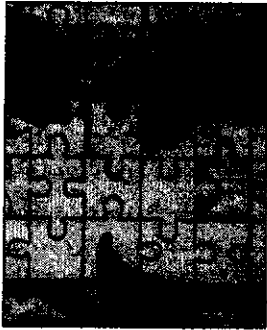
***

فعالیت مجلس هفتم

مجلس هفتم با شعارهای رفاهی و توسعه اقتصادی فعالیت خود را آغاز کرد و با انتقاد از مجلس ششم که توسعه سیاسی را در راس برنامه های خود قرار داده بود در صدد جامعه عمل پوشاندن به شعارها و برنامه هایش بر آمد. اکثریت مجلس هفتم که شامل جناح راست می شدند و با مساعدت و یاری شورای نگهبان موفق به کسب کرسی ها شده بودند بر خلاف آن چه عنوان می کردند در عوض پیش گرفتن سیاست تعامل با دولت و رئیس جمهوری چالش و مقابله با آن را نمایان ساختند که در این رابطه می توان به تغییرات اساسی در برنامه چهارم، استیضاح وزیران، نلادن رای اعتماد به وزیر پیشنهادی رئیس جمهوری و در نهایت دگرگون کردن لایحه بودجه سال ۱۳۸۴ اشاره کرد.

انتخاب حلاله عادل به ریاست مجلس که اولین رئیس مجلس غیر روحانی است و سخنان وی در باره تبدیل

ایران در سال ۱۳۸۳ با فشار فزاینده جامعه جهانی مواجه شد که در این رابطه توافق نامه پاریس را با ۳ کشور اروپایی امضا کرد

کردند که از جمله می توان به مسایلی نظیر نقض حقوق بشر، تلاش برای دستیابی به سلاح های گستر جمعی، دخالت در امور عراق و سنگ اندازی در روند صلح خاور میانه اشاره کرد.

البته آن چه از سوی مقامات واشنگتن عنوان می شود مسایل جدیدی نیست بلکه در سال ۱۳۸۳ خصوصا ماه های آخر این سال، اتهامات و تهدیدات افزایش چشمگیری یافت به گونه ای که در این زمان مساله دخالت و یا حمله نظامی آمریکا به ایران نیز مطرح شد. به گونه ای که سیمور هرش روزنامه نگار معروف آمریکایی در مقاله ای از رخنه کماندوهای آمریکایی از طریق پاکستان به ایران برای شناسایی مراکز می گوید که گفته می شود در آنها فعالیت مخفیانه هسته ای صورت می گیرد و یا اعتراف روزنامه آمریکایی واشنگتن پست به پرواز هواپیماهای شناسایی این کشور بر فراز آسمان ایران اشاره کرد.

مقامات ایران مایل بودند که در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا جان کری از حزب دموکرات به پیروزی برسد ولی مردم آمریکا خواسته آنها را لیبک نگفته و به جرح بوش جمهوری خواه رای دادند که همین مساله رابطه بین واشنگتن و تهران را بیش از پیش بحرانی کرد به طوری که مقامات آمریکایی بارها ایران را دشمن اصلی اعلام کرده و علیه این کشور سخن پرآکنی کردند.

در پی برگزاری انتخابات در افغانستان و عراق و با سبک تر شدن مسوولیت آمریکا در این دو کشور که در همسایگی ایران قرار دارند ممکن است واشنگتن متوجه ایران شده و دخالت هایش را در امور داخلی این کشور افزایش دهد. از سخنان مقامات آمریکایی می توان به این واقعیت پی برد که آنها در صدد هستند در سال جدید فعالیت های ضد ایرانی خود را تشدید کنند.

انتخابات ریاست جمهوری

با وجود این که چند ماه به انتخابات ریاست جمهوری باقی مانده ولی از اواسط سال ۱۳۸۳ چهره برخی از کاندیداها آشکار شده و فعالیت های تبلیغاتی تشدید گردید به طوری که تعدادی از کاندیداها ستدهای خود را فعال کرده و به صورت غیر رسمی به تبلیغ پرداختند.

در این دوره بر خلاف دوره های قبل که رقابت اصلی بین دو جناح راست و چپ بود چهره های مستقل از شانس بیشتری برای پیروزی برخوردارند و دو جناح چپ و راست که لولی قوه مجریه را در دست داشته و دومی با مدد شورای نگهبان بر مجلس حکومت می کند از موفقیت مناسبی برخوردار نیستند زیرا این دو جناح دچار انشعاب و بحران ناشی از اختلاف سلیقه شده و انسجام و یکپارچگی خود را از دست دادند. به طور مثال در جناح راست که در قالب شورای هماهنگی نیروی های انقلاب فعالیت می کند ولایتی، محسن رضایی، احمدی نژاد و آبدگران با نارضایتی

اعلام کرده و همین مساله این واقعیت را آشکار ساخت که تمامی کاندیداها ی دو جناح و حتی مستقل ها قلابه رقابت با رفسنجانی نبوده و باید صحنه را برای او خالی کنند به همین دلیل جناح راست که در پی کسب موفقیت در مجلس و شوراهای شهر در صدد یکپارچه کردن حاکمیت بود دچار سر در گمی شده و به صورت غیر رسمی به تهدید رفسنجانی پرداخت.

سخنرانی برخی عناصر وابسته به جناح راست در مجلس و یا مسایلی که در روزنامه های وابسته به آن جناح مطرح می شود حکایت از این واقعیت دارد که آنها بیش از جناح چپ از حضور رفسنجانی در صحنه انتخابات نهم هراسان و نگران هستند و این حضور را مغایر طرح ها و برنامه های خود می دانند. در حال حاضر در مقایسه با افرادی که از دو جناح و یا مستقل ها خود را کاندیدا کرده و یا زمزمه کاندیداتوری شان مطرح است هاشمی رفسنجانی را باید برترین چهره به حساب آورد. ولی باید دید او چه طرح و برنامه ای برای کاستن تنش میان ایران و آمریکا داشته و چگونه می تواند ایران را از بن بست و انزوا خارج سازد. با توجه به فعالیت های انتخاباتی که در سال ۱۳۸۳ شاهد بودیم باید در سال جدید شاهد این فعالیت ها و مطرح شدن چهره های جدید باشیم.

فعالیت های هسته ای ایران

آیا ایران به خواسته جامعه جهانی تن داده و دست از برنامه ها و فعالیت های هسته ای خود برداشته و یا هم چون پاکستان بی توجه به آنچه از سوی آمریکا و دوستانش مطرح است این فعالیت ها را ادامه خواهد داد؟

یکی از سوال های که مطرح است این است که چرا ایران روش نیسی یا پاکستان را در فعالیت های هسته ای خود در پیش نگرفته و همواره سعی کرده از سیاست کنجدار و مرز بهره بگیرد؟ لیبی زمانی که با فشارهای جامعه اروپا و بین المللی مواجه شد فعالیت های هسته ای خود را تعطیل کرده و برای همیشه بر روی آن خط بطلان کشید. ولی پاکستان که امروزه دارای سلاح اتمی است از همان ابتدا به تمامی تهدیدها و تحریم های بی اعتنا شده و در نهایت نیز موفق به دستیابی به سلاح اتمی گردید.

ایران در سال ۱۳۸۳ با فشار فزاینده جامعه جهانی مواجه شد که در این رابطه توافق نامه پاریس را با ۳ کشور اروپایی امضا کرد که در پی آن دلوطلبانه غنی سازی اورانیوم را به حالت تعلیق در آورد. به همین دلیل شورای

از فعالیت ها و سمت گیری این شوره اقدام به خروج از آن کردند به همین دلیل به نظر نمی رسد کاندیدایی که این شورا معرفی می کند از حمایت و پشتیبانی تمامی احزاب و گروه های جناح راست برخوردار باشد. مگر این که چهره جدیدی به استثنای افرادی که مطرح هستند یا به میل گذارده و از مرجع فراتر از شورای هماهنگی نباید شود که در آن صورت جملگی احزاب و گروه های وابسته به این جناح ناگزیر به حمایت از او شوند که در این رابطه ممکن است حداد علل به عنوان چهره جدید مطرح شود.

در جناح اصلاح طلب نیز تشتت آرا به حدی بوده که ۲ نفر خود را برای انتخابات کاندیدا کردند که به نظر نمی رسد بتوانند آرای قابل قبولی را به خود اختصاص دهند هر چند در این میان مجمع روحانیون از گروهی حمایت کرده و مشارکتی ها نیز دکتر معین را به صحنه آوردند.

موازنه قدرت و یا در حقیقت اوضاع زمانی تغییر کرده و دو جناح را دچار سر در گمی نمود که هاشمی رفسنجانی به صورت غیر رسمی تمایل خود را برای شرکت در انتخابات

فرونگاه امام خمینی (ره)

هم چنان در بلا تکلیفی به سر می برد

حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز از ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت سازمان ملل خودداری کرد. ولی ادامه مذاکرات ایران با اروپایی‌ها این واقعیت را آشکار ساخت که آنها خواستار تغییر چرخه سوخت نیروگاه بوشهر از آب سنگین به آب سبک و تعلیق همیشگی غنی‌سازی اورانیوم هستند. زیرا معتقد بودند هدف تهران از این فعالیت‌ها دست‌یابی به سلاح اتمی است. در همین رابطه جورج بوش رییس جمهوری آمریکا صراحتاً اعلام کرد که ایران نباید به سلاح هسته‌ای دست پیدا کند و پوتین رییس جمهوری روسیه که نقش به‌سزایی در پروژه‌های اتمی ایران دارد نیز با پیوستن ایران به کشورهای هسته‌ای مخالفت کرده و وزیر خارجه این کشور نیز از ایران خواست غنی‌سازی اورانیوم را به حالت تعلیق در آورد.

این جوسازی‌ها و موضع‌گیری‌ها در شرایطی صورت می‌گرفت که ایران از یک سو بر تهدید خروج از NPT پافشاری می‌کرد و از سوی دیگر بر این مساله تاکید داشت که فعالیت‌های صلح‌آمیز است. با اعلام پایان احداث فاز اول نیروگاه بوشهر و در شرایطی که تهران و مسکو در باره سوخت رسانی به نیروگاه و چگونگی انتقال زباله‌های هسته‌ای به روسیه مذاکره می‌کردند تهدیدهای خارجی شدت گرفته و اسرائیل اعلام کرد که نیروگاه بوشهر را هدف حملات خود قرار خواهد داد. در این رابطه حتی شایعاتی مبنی بر دیده شدن ناوچه‌های اسرائیلی در خلیج فارس به گوش رسیده و دیک چنی معاون رییس جمهوری آمریکا نیز از دست زدن اسرائیل به حمله به بوشهر ابراز نگرانی کرد. ولی آنچه همه چیز را تحت‌الشعاع قرار داد افشای ارتباط عبدالقدیرخان پدر بمب اتمی پاکستان با ایران و در نهایت شایعه حمله موشکی به بوشهر بود. این دو مساله نشان داد ایران باید ضمن اعتمادسازی در جامعه جهانی در باره فعالیت‌هایش، از نظر امنیتی و اطلاع‌رسانی هسته‌ای نیز هوشیار باشد. این کشمکش‌ها تا آخرین روزهای سال ۱۳۸۳ ادامه داشته و به احتمال قوی در سال جدید هم از جانب آمریکا، اروپا و ایران پی گرفته خواهد شد. ملاقات بوش و پوتین در سفر اروپایی رییس جمهوری آمریکا در جمهوری اسلواکی که در آن مساله هسته‌ای ایران نیز مطرح شد گویای جدیت

طرفین در پی‌گیری این موضوع است. **ماجرای فرودگاه امام (ره)** پس از ۳۰ سال انتظار فرودگاهی که قرار بود با ۲ سال تاخیر در افتتاح و ۳ بار تلاش ناموفق برای بهره‌برداری رسمی فعالیت خود را

آغاز کند به یک باره با حضور خودروهای نظامی در باند خود مواجه شده و جلوی فعالیتش گرفته شد. در حالی که رسماً به جهانیان و سازمان‌های هواپیمایی اعلام شده بود که پروازهای خارجی باید به فرودگاه امام (ره) هدایت شده و در این فرودگاه خدمات فرودگاهی خود را انجام دهند. این حادثه در شرایطی روی داد که بهره‌برداری از آن به عنوان مهم‌ترین راه حل مشکلات عظیم هوانوردی کشور بارها مورد تاکید

مبارزات غیررسمی انتخابات ریاست جمهوری آغاز شد

قرار گرفته و قرار بود به عنوان یک منبع درآمد تلقی شود. به طوری که گفته می‌شد بعد از درآمد حاصل از نفت، باید به این فرودگاه چشم دوخت زیرا درآمد روزانه آن ۱۰۰ میلیون تومان برآورد شده بود.

فرودگاه امام خمینی (ره) در ۲۵ کیلومتری جنوب غربی تهران بین آزاد راه قم و ساوه و نزدیک رباط کریم ساخته شد. در حالی که فرودگاه بین‌المللی مهرآباد به دلیل مشکلاتی که ایجاد کرده و یا داراست باید هر چه سریع‌تر جای خود را به یک فرودگاه بین‌المللی و مدرن می‌داد. نظامیانی که اقدام به بستن باند فرودگاه و در حقیقت اشغال آن کرده‌اند نسبت به بکارگیری شرکت

ترکیه‌ای "تاو" در آن معترض بودند و در بیانیه‌ای که در این رابطه ستاد کل نیروهای مسلح منتشر کرد بر این موضوع تاکید شده بود که "در حال حاضر که در مرحله تکمیل فرودگاه بین‌المللی امام خمینی قرار داریم متأسفانه مسوولان دست‌اندرکار این فرودگاه بدون توجه به نکات امنیتی و حفاظتی و مصوبه شورای عالی امنیت ملی در جهت عدم به‌کارگیری نیروهای خارجی (ترکیه‌ای تاو) در این مرکز حیاتی، اقدام به این حرکت ناصواب نموده‌اند."

آنها بارها اعلام کردند که اجازه نخواهند داد خارجی‌ها در این فرودگاه مشغول به کار شوند، ولی احمد خرم وزیر وقت راه و ترابری که به دلیل پافشاری بر مواضع خود از تسوی مجلس اصول‌گرایان استیضاح شده و با رای عدم اعتماد مواجه گردید همان زمان پاسخ داد ۳۱ شرکت را در چارچوب قانون انتخاب کردیم. هیچ‌کس هم تا یک ماه قبل به ما نگفت این کار را نکن و یا با ترکیه قرارداد نیند و یا با کس دیگری قرارداد ببند. من کاملاً هماهنگ با وزارتخانه‌های امور خارجه و اطلاعات و هماهنگ با دستگاه‌های دیگری که در کشور تصمیم‌گیرنده هستند، حرکت کردم. در چنین پروژه‌ای همه باید همکاری کنند نه کارشکنی. من بسیار متأسف هستم که باید بگویم بسیاری از دستگاه‌ها کارشکنی کردند" در پی تعطیلی فرودگاه اعلام شد که اگر قرار داد شرکت تاو فسخ شود ترک‌ها درخواست ۲۰ میلیون دلار غرامت خواهند کرد و هزینه نگه‌داری این فرودگاه ماهانه یک میلیارد

تومان است. ولی تا پایان سال خبری از فعالیت آن نبود و فقط وعده داده شد که در سال ۱۳۸۴ در این راستا اقدام شود. اما آنچه جالب توجه بود و در ماههای آخر سال اتفاق افتاد اعلام و آگذاری احداث فاز دوم این فرودگاه به یک کنسرسیوم شامل فرانسه، اتریش، امارات و ایران بود. در حالی که قبلاً نظامیان اعلام کرده بودند به هیچ وجه اجازه فعالیت خارجی‌ها را در این فرودگاه نخواهند داد. در خبری که در اواخر بهمن ماه منتشر شد آمده بود که کنسرسیومی شامل ۲ شرکت بنیاد مستضعفان به همراه شرکت‌هایی از امارات، فرانسه و اتریش تفاهم‌نامه‌ای را به امضا رسانده‌اند تا به عنوان پیمانکار سیویل، مهندس مشاور، مدیریت بهره‌برداری فرودگاه و تامین‌کننده مالی اقدام به احداث فاز دوم کنند در حالی که هنوز رسماً تکلیف شرکت ترکیه‌ای مشخص نشده است.

ماجرای هاشم آقاچری

هاشم آقاچری که به مدت ۲ سال در زندان به سر می‌برد عاقبت با نظر مثبت دادگاه و با وثیقه یک میلیارد ریالی آزاد شد تا اندکی از فشارهایی که در باره حقوق بشر به ایران می‌شود کاسته شود. ماجرای آقاچری از صدور حکم اعدام تا آزادی یک میلیارد ریالی از آن جا آغاز شد که وی طی سخنانی در سالروز درگذشت دکتر شریعتی در سال ۱۳۸۱ در سخنانی در خانه معلم همدان تحت عنوان شریعتی و پروژه پروتستانیسم اسلامی به بحث در باره تقلید و مقلد پرداخت که بلافاصله با واکنش کیهان و جناح راست مواجه شد که در این رابطه اتهاماتی متوجه او شده و این جناح که به دنبال تسویه حساب‌های حزبی و گروهی با جناح رقیب بود حکم به اعدام او داد. ولی آنچه جالب است این بود که از آن تاریخ تاکنون هیچ کجا متن کامل سخنرانی آقاچری انتشار نیافت و فقط چند جمله از آن در روزنامه‌های جناح راست منعکس شد. صدور حکم اعدام برای آقاچری توسط دادگاهی در همدان واکنش داخلی و بین‌المللی یافته و با مخالفت‌ها و حمایت‌هایی مواجه گردید. در این رابطه مصباح یزدی در تیر ماه ۱۳۸۱ صراحتاً گفت: امروز ما با کسانی مواجه هستیم

که می‌گویند دین نه تنها افیون ملت هاست، بلکه افیون حکومت‌ها هم هست حال، این افراد چه تفاوتی با کسروی دارند؟

ولی خاتمی در خرداد ۱۳۸۳ در نامه‌ای برای فردا نوشت "امروز این مصیبت را داریم که انسانی دانشمند که شاید سابقه حضورش در انقلاب و جبهه پیش از سابقه تصدی فلان قاضی بی تجربه‌ای باشد که گشاده‌دستانه حکم ارتداد صادر می‌کند و مبارزی که پا و سلامت خود را برای انقلاب داده و همواره از موضع دین خواستار آزادی بوده است به ناحق به ارتداد متهم و بر اساس آن محاکمه می‌شود."

ذکرالله احمدی رییس کل دادگستری همدان در حالی که آقاچری به خاطر سوء تفاهم ایجاد شده عذرخواهی کرده بود به اتهام توهین به مقدسات اسلامی و باورها و ارزش‌های مردم از او شکایت کرده و دادگاه نیز به جرم ارتداد، سب النبی، اسلام‌ستیزی، اهانت به علما و برهم زدن نظم و آرامش عمومی او را به اعدام، یک سال حبس در طبرستان، ۲۴ ضربه شلاق، دو سال تبعید در زابل و ۱۰ سال محرومیت از تدریس و تحصیل محکوم کرد.

ولی پس از ۲ سال و در پی دستور رهبر انقلاب مبنی بر تجدیدنظر در حکم، پرونده در تهران مورد بررسی قرار گرفته و ارتداد، نفی شده و در نهایت به ۵ سال حبس تعزیری با احتساب ایام دوران بازداشت و ۵ سال محرومیت از حقوق اجتماعی که اجرای آن پس از پایان حبس قطعی می‌باشد، محکوم شد.

آقاچری اگر چه با وثیقه آزاد شد ولی در انتظار محاکمه مجدد به سر می‌برد.

دیپلماسی خارجی

اگر چه دیپلماسی خارجی تا حدودی فعال بود ولی فشارها نیز افزایش یافته و ایران با مشکلات بسیاری مواجه شد. که در این رابطه کشورهای همسایه نقش به‌سزایی در دامن زدن به مشکلات سیاست خارجی داشتند. در سال ۱۳۸۳ شاهد چندین سفر خاتمی رییس جمهوری به کشورهای خارجی بودیم که در این میان دیدار او از جمهوری آذربایجان بسیار مساله ساز بود به این دلیل که در قبال مواضع ضد و نقیض باکو در قبال خزر و

حمایت ضمنی از تجزیه طلبان آذربایجان، خاتمی از موضع باکو در قبال مناقشه قره‌باغ حمایت کرد که این مساله اعتراض ارمنستان را در پی داشت.

ایران که هم چنان رابطه خود را با سوریه در سطح عالی حفظ کرده و در حقیقت با طناب دمشق در چاه خاورمیانه رفته برای واکنش در قبال تحولات کردستان عراق، متأسفانه با سوریه و ترکیه همراه شده و از سیاست‌های آنکارا در قبال کردها حمایت کرد که این مساله به هیچ وجه به نفع تهران نیست. چاپ یک نقشه مخدوش از سوی موسسه نشنال جئوگرافی و ادامه ماجرای ۳ جزیره از جانب امارات که توانسته شورای همکاری خلیج فارس را هم با خود همراه سازد، نشان از این واقعیت داشت که اوضاع در منطقه چندان به نفع تهران نیست و تهران متأسفانه در حال رجعت به دوران قبل از خاتمی است که با نوعی انزوا مواجه بود. در این میان سفرهای آفریقایی او که در سودان به پشتیبانی از موضع دولت این کشور در قبال قتل عام مردم دارفور انجامید و تغییر لحن رییس جمهوری در قاره سیاه که در حقیقت عقب گرد او نسبت به دیپلماسی گفت‌وگویی تمدن‌ها بود، حکایت از نوعی واپسگرایی در گفتمان خارجی ایران داشت که این مساله می‌تواند به تضعیف موقعیت ایران بیانجامد. در این سال هم چنین اتهاماتی در ارتباط با دخالت ایران در امور عراق و یا کارشکنی در روند صلح خاورمیانه از سوی برخی کشورها و مجامع و یا نقض حقوق بشر مطرح شدند که قابل بررسی و پی‌گیری هستند.

روند امور در سال ۱۳۸۳ بیانگر این مساله بود که ایران ابستن حوادثی است که این حوادث و رویدادها می‌تواند سال ۱۳۸۴ را به یک سال سرنوشت‌ساز تبدیل کند. زیرا در این سال باید تکلیف پرونده‌های بسیار مهمی مشخص شود که از جمله آنها می‌توان به فعالیت‌های هسته‌ای، چالش مجلس و دولت، ریاست جمهوری و برخورد با همسایه‌ها خصوصاً عراق و افغانستان اشاره کرد. به همین دلیل باید در انتظار فرا رسیدن ماههای آتی باشیم تا نتیجه این پرونده‌ها و تلاش‌ها و تقابل‌ها را مشاهده کنیم.

شماره ۱۶۶ - خرداد ۱۳۸۴

فروشگاه درسا

انواع پوشاک مردانه ، زنانه ، کفش و ...

رضوانی نیا

کیش : بازار مروارید - شماره ۱۳۳
کیش : بازار مرجان - شماره ۲۳ / DSP
تلفن دفتر : ۰۷۶۲-۲۳۲۲۸۸۶ - شماره : ۰۹۱۲۱۱۵۸۷۱